

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	1
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА.....	2
ЕКОНОМІКА.....	5
ЕНЕРГЕТИКА.....	5
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА.....	6
СОЦІОЛОГІЯ.....	8
ПОДІЇ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА.....	9

ОКУПАЦІЙНА ВЛАДА ЗАЛЯКУЄ КРИМСЬКИХ ТАТАР І ХОЧЕ ПОЗБАВИТИ ЇХ ПОЛІТИЧНОГО ПРОВОДУ

Окупаційна влада Криму, прагнучи через суд заборонити діяльність Меджлісу, передусім намагається залякати кримських татар усіма доступними засобами.

Це робиться для того, щоб позбавити їх будь-якої волі і бажання боротися за свої права і за відновлення статусу Криму як української території. А також аби вони відмовилися від своєї давньої мети — створення національно-територіальної автономії кримських татар в Криму, але у складі України.

Визнання Меджлісу кримськотатарського народу екстремістською організацією (що намагається зробити так звана влада Криму) відкриває шлях до репресій проти кримських татар, незалежно від того, що вони роблять, — просто за причетність до Меджлісу. Тим самим окупаційна влада спробує частину кримськотатарського народу відштовхнути від цієї організації

взагалі, зменшивши її роль і вплив серед кримськотатарського населення.

При цьому вирішується і друга частина завдання, яке ставить перед собою “кримська влада”, — не лише залякати кримських татар, але і позбавити їх керівництва, організації і так

далі. Цілком можливо, що будуть створені альтернативні організації, які намагатимуться очолювати лояльніші до нинішньої влади півострова кримськотатарські діячі.

У цій ситуації необхідно задіювати всі міжнародно-правові механізми, які лише існують, зокрема механізми ООН, оскільки, по суті, те що відбувається зараз в Криму — це репресії проти корінного народу півострова. Наші зовнішньополітичні відомства і Міністерство юстиції повинні використовувати всі можливості для чинення міжнародно-правового тиску на “владу” Криму.

Повна версія [тексту](#)

Заступник генерального директора-директор політико-правових програм Центру Разумкова
Юрій ЯКИМЕНКО

ПІСЛЯ ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬК З СІРІЇ ПУТІН РОЗХИТУВАТИМЕ ПОЛІТИЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Забравши свої війська з Сирії, Путін цілком може перевести свою увагу на Україну. Буде постійна спроба провокації нестабільності і дестабілізація політичної ситуації в Україні.

По-перше, це стосуватиметься окупованих районів, а по-друге, це може отримати вихід за межі Донбасу з концентрацією зусиль, спрямованих на дестабілізацію ситуації в інших регіонах України. Це буде діяльність методами спецслужб, провокація конфліктів, теракти, тобто це будуть такі дії внутрішнього характеру, які можуть створити нестабільність в Україні.

Кінцева мета Путіна лишається незмінною: Україна не повинна стати успішним

європейським проектом, а навпаки повинна стати зоною постійної політичної нестабільності. Україна повинна стати державою, яку роздирають конфлікти, яка не може існувати без зовнішнього управління. По суті, це повинно привести до підтвердження тези Путіна про те, що української нації немає і бути не може, а Україна не є державою, оскільки українці не можуть мати своєї державності. І звичайно, для Росії Україна не повинна стати прикладом успішної внутрішньополітичної трансформації. Ось це і є метою Путіна.

Повна версія [тексту](#)
Заступник генерального директора - директор політико-правових програм Центру Разумкова Юрій ЯКИМЕНКО

ЛЮСТРАЦІЯ БЕЗ ОЧИЩЕННЯ

Як тільки ухвалили Закон “Про очищення влади”, з низки питань я вважав його неприйнятним. Минуло більше року з моменту, коли Венеційська комісія сказала про потребу змінити його, але цього досі не відбулося.

Закон про люстрацію мав бути рамковим, оскільки, крім нього, був Закон “Про повернення довіри до судової влади” — в сумі вони мали надати системні інструменти, щоб очистити владу і почати будувати підвалини інструменту громадянського суспільства, яким є держава, щоб вона діяла в інтересах народу. Але вийшло так, що у ньому не було достатньо механізмів.

Треба визнати, що було провалено ідею, яка, можливо, була правильна, але при її втіленні було надто багато революційного ентузіазму замість

того, щоб створити діючі механізми, які б ґрунтувалися на законі і правових принципах.

Все це потрібно врахувати, внести необхідні зміни і чітко визначитися з тими, щодо кого буде застосовуватися люстрація. Окрім цього, даний механізм не буде діяти, якщо вся влада не буде підпорядкована функціонуванню цих правових механізмів.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова з правових питань
Віктор МУСІЯКА

НЕУЗГОДЖЕНІСТЬ РІШЕНЬ КСУ МОЖЕ ПОСТАВИТИ ПІД ЗАГРОЗУ ФУНДАМЕНТАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЮРИДИЧНОЇ СИСТЕМИ

Озвучене нещодавно Конституційним судом трактування використання в Конституції поняття “наступна чергова сесія парламенту” може поставити під загрозу фундаментальну цілісність національної юридичної системи.

Винесена ухвала фактично ні до чого не зобов'язує Верховну Раду. Вона дає можливість віднести прийняття рішення про внесення раніше схвалених змін до Конституції на будь-яку наступну чергову сесію парламенту. Однак з моменту прийняття Конституції під “наступною черговою сесією” розумілася тільки та чергова сесія, яка безпосередньо впливає за поточною, тобто, завжди йшлося про дві поспіль сесії Верховної Ради - схвалення змін приймається на одній сесії, а вноситься ці зміни можуть не пізніше закінчення наступної сесії.

Варто зазначити, що оголошене Конституційним судом тлумачення прямо суперечить рішенням КСУ від 17 жовтня 2002 року, в якому з посиланням на 155 статтю Конституції сказано: “Питання внесення змін до Конституції України має бути розглянуте і вирішене на двох чергових сесіях Верховної Ради України послідовно”. При цьому Конституційний суд в своєму новому висновку ніяк не пояснює створене ним протиріччя.

В результаті виникає неприпустима ситуація, коли діють дві конституційні норми, що взаємно виключають одна одну.

Коли Конституційний суд у 2010 році прийняв відоме рішення про зміну Конституції, що було фактично антиконституційним переворотом, він теж не вважав за потрібне звернутися до свого рішення 2005 року, яке робило прийняття такого рішення неможливим. А при винесенні рішення з питання про можливість зняття депутатського імунітету КСУ послався на сім своїх колишніх рішень, які не суперечили винесеним, і проігнорував ті три, які йому суперечили. Нинішнє рішення слідує тій же лінії – нове тлумачення ніяк не адресується до раніше винесеного, якому безпосередньо суперечить.

Це створює підстави для того, що майбутній склад Конституційного суду може вважати антиконституційними частину рішень попереднього складу. Така неузгодженість рішень КСУ може поставити під загрозу фундаментальну цілісність національної юридичної системи.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова з правових питань
Віктор МУСІЯКА

Національна безпека і оборона

НИНІШНЯ СИТУАЦІЯ НА СХОДІ УКРАЇНИ — ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ СЛАБКОСТІ ЗАХОДУ

Мета розгортання російських військ і їхньої участі у військовій операції в Сирії — не участь у боях, а досягнення політичних цілей і результату. Метою Росії ніколи не було возз'єднання Сирії і влади Асада. Метою було встановити і закріпити, що росіяни називають “корисною Сирією” на Середземноморському узбережжі, де зосереджена широка підтримка населенням Асада.

Хоча багато з цих завдань не досягнуто, Американська структура безпеки на Близькому Сході була ослаблена. Йорданія, яка є союзником США, серйозно постраждала від того, що

відбувається. Країни Персидської затоки втратили довіру до США. А Туреччина, союзник НАТО, не була рішуче підтримана. Одна з головних цілей Росії — ізолювати Туреччину від її союзників в НАТО і спровокувати Туреччину на безвідповідальні речі, які поглиблюють цю ізоляцію і розділення НАТО. Вони просунулися на всіх цих напрямках.

Проблема в тому, що Захід настільки ослаблений новими викликами і загрозами, і настільки розділений, що наразі у нього значно менше колективної волі і впевненості у собі, щоб ефективно протистояти Росії. І через ризики виходу

Британії з ЄС, міграційної кризи, кризи в євроні в Україні є привід хвилюватися, чи підтримка Заходу буде ефективною. Європа продовжуватиме говорити правильні речі, які не будуть підкріплені на практиці.

Щодо Мінських угод, то Росія ніколи не виконувала взяті на себе зобов'язання. Водночас вона наполягає, щоб Україна виконала всю свою частину зобов'язань, і відверто кажучи, ці зобов'язання значно ширші. Тому що Мінські угоди написані абсолютно незрозумілою мовою. Якщо лідери так званих ЛНР та ДНР і далі говоритимуть, що розуміють особливий статус як повну автономію, ми робимо, що хочемо; у нас власна торгівельна політика; у нас своя народна міліція і система безпеки; ми вирішуємо, хто

забезпечуватиме безпеку на кордоні; і, нарешті, у нас буде право вето у Верховній Раді на будь-які кроки в зовнішній і безпековій політиці України то навіть через 30 років жодного взаєморозуміння не буде. Нинішня проблема – віддзеркалення слабкості Заходу.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант
Центру Разумкова
Джеймс ШЕРП

ЗА РАМКАМИ МІНСЬКИХ УГОД

Міжнародне співтовариство в особі ОБСЄ, а також Німеччини і Франції, намагається стати посередником у двосторонніх переговорах між Києвом і Москвою у рамках так званого Нормандського формату.

Влітку 2015 р., хоча й із затримкою, Мінські угоди, сукупно з іншими чинниками, такими як обвал світових цін на енергоносії та посиленням наслідків санкцій, запроваджених Заходом стосовно Росії, призвели до зниження військової активності. Однак не вдалося домогтися ні повного припинення вогню, на якому серйозних кроків із повернення під контроль Києва окупованих територій і російсько-українського кордону в Донецькій і Луганській областях.

На сьогодні не передбачається навіть просто заморожування конфлікту, як це сталося в Придністров'ї, Абхазії та Південній Осетії. Навпаки, тривають бойові дії відносно низької інтенсивності. Українські солдати продовжують помирати й отримувати поранення по всій, досі нестабільній, лінії розмежування між українською армією та силами

проросійських сепаратистів. Останні складаються переважно з оплачуваних Кремлем найманців, місцевого криміналітету, промосковських екстремістів-добровольців, вимушено мобілізованого місцевого населення та російських військовослужбовців. Місяць за місяцем території так званих народних республік Луганська й Донецька дедалі більше занурюються у злидні та хаос.

Останні зміни, поряд із посиленням економічної кризи в Росії, а також бажанням Кремля послабити західні санкції, привели до певного пом'якшення позиції Москви.

На цьому тлі впродовж останніх тижнів Київ повернувся до раніше обговорюваного інструменту відновлення миру на окупованих територіях Східної України. У Києві вважають, що проведення масштабної миротворчої операції в Донбасі може стати реальним шляхом вирішення хоча б цього територіального конфлікту з Росією на материковій частині України.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Олексій МЕЛЬНИК

Викладач політології у
Києво-Могилянській академії
Андреас УМЛАНД

НА ТЛІ БОЙОВИХ ДІЙ РОЗМОВИ ПРО ВИБОРИ НА ДОНБАСІ Є ПЕРЕДЧАСНИМИ

Одинадцять зустріч “нормандської четвірки” у березні в Парижі зайвий раз проілюструвала затяжну патову ситуацію в переговорному процесі. Обговорювалася ініціатива глави МЗС Німеччини Франка Штайнмайера про проведення виборів на Донбасі в першій половині 2016 року. Зустріч закінчилася нічим — на тлі позиційних бойових дій на сході України міркування про “модальність” виборів, виглядають, м'яко кажучи, передчасними. Спершу потрібно виконати принаймні перші три “миротворчі” пункти Мінських угод, які передують четвертому, “політичному” пункту про “діалог про модальності проведення місцевих виборів”.

Проведення виборів на окупованих територіях упирається у вирішення багатьох проблем, про які взагалі не йдеться: демілітаризація і виведення іноземних військ; юрисдикція української

влади і присутність ЗМІ; реєстр виборців з урахуванням змін за останні два роки (в т.ч. 1,7 млн. вимушених переселенців), контроль на кордоні принаймні місією ОБСЄ; ухвалення відповідного виборчого закону; наявність міжнародних спостерігачів; ліквідація незаконних збройних формувань і питання амністії. Це лише найзагальніший і дуже неповний перелік проблем. І сьогодні немає рішення жодної з них. Для того, щоб говорити про вибори, треба спершу відкласти автомати.

Втім ініціатива Штайнмайера зрозуміла. Берліну потрібен прогрес на українському напрямі з урахуванням того, що:

а) у ЄС, зануреному у внутрішні проблеми і конфлікти, спостерігається втома від війни на Донбасі і бажання швидше якось закрити “українську тему”;

б) Німеччині потрібен прорив і успіх саме під час головування в ОБСЄ, враховуючи зовнішній і внутрішній чинники. А за рахунок чиїх інтересів цей успіх буде досягнутий — питання не головне.

Складається суперечлива ситуація — нормандський переговорний процес, по суті, “заморожений”, бо достатньо довго можна проводити зустрічі дипломатів з нульовою сумою, а ситуація на Донбасі навпаки перебуває в “гарячій фазі” — тривають активні бойові дії, ОБСЄ фіксує чергове загострення,

українська розвідка — прибуття в зону конфлікту російських військових підрозділів і транспорту з боеприпасами.

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ*

ДВА СЦЕНАРІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВИХОДУ ПУТІНА ІЗ СІРІЇ

Путін знову всіх здивував. Його рішення про вихід із Сирії — повна несподіванка насамперед для внутрішньої російської публіки, про що свідчать численні коментарі, які вчора і сьогодні з'явилися у російській пресі.

Російській публіці буде дуже складно “продати” відхід з Сирії як велику перемогу. У російському суспільстві за останні два роки сформувався великий запит на мілітаристську риторичку і постійні “перемоги”. У Сирії це працювало лічені тижні і не було настільки привабливим, як боротьба з українськими “фашистами”.

Тому логічно зараз чекати, що буде спроба знову перемкнути російського глядача на події “на Україні”.

Виходячи зі сказаного вище, слід серйозно розглянути два можливі сценарії розвитку ситуації.

Перший сценарій може бути умовно позитивним. Путін спробує піти на певне врегулювання конфлікту в Україні шляхом зниження ескалації, шляхом якихось поступок. А в обмін він захоче отримати те, що вигідно Кремлю без застосування сили. Це,

насамперед, стосується тиску Заходу на українську владу стосовно проведення (визнання) виборів на непідконтрольній частині Донбасу, внесення змін до Конституції, амністії. Тобто Росія тиснутиме на виконання тієї частини Мінських угод, які насамперед залежать від України.

При цьому не треба забувати, що метою таких дій Путіна буде не врегулювання конфлікту, а досягнення тих цілей, які спочатку ставилися: створення анклаву, через який можна буде контролювати центральну владу в Києві — як внутрішні, так і зовнішньополітичні рішення.

Другий сценарій, який не можна виключати, може бути пов'язаний з необхідністю демонстрації російській публіці чергової порції військових перемог. У цьому випадку, першому сценарію передуватиме чергова серйозна ескалація, можливо зі “звільненням” якихось ключових об'єктів.

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова Олексій МЕЛЬНИК*

ЕКОНОМІЧНА КРИЗА СПРИЯЄ ФОРМУВАННЮ ПРОФЕСІЙНОЇ АРМІЇ

Важка економічна ситуація, яка зараз є у державі, є сприятливою для набору професійної армії не лише в Україні, але й у тих країнах, які переходили на контракт. Коли складна економічна ситуація в країні, тоді з'являється більше охочих знайти робоче місце у Збройних силах. Але важливо не лише залучити молодих людей

до служби у Збройних силах. Не менш важлива частина — їх утримати.

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова Олексій МЕЛЬНИК*

РОСІЯ МАЄ МОЖЛИВІСТЬ ЛЕГКО ВІДНОВИТИ ВІЙСЬКОВУ КАМПАНІЮ В СІРІЇ

Конфлікт у Сирії крім військового виміру має і політичний. І наказ Путіна про виведення російського угруповання військ — саме з політичного виміру.

По-перше, це жест, який має свідчити про готовність Росії сприяти досягненню перемир'я, яке скоро має розпочатися під проводом ООН — у якості повноцінного і впливового гравця.

По-друге, цим наказом Путін констатує обмеженість участі Росії у сирійському конфлікті і водночас дає Заходу сигнал, що не піде на значну ескалацію своєї участі. Звісно, не через миролюбність, а тому що це загрожує втягуванням Росії у наземну операцію, чого Кремль бажає уникнути, адже у нього не вистачить для цього ні військових, ні фінансових ресурсів.

З іншого боку, це лише символічний жест, адже у наказі йдеться про виведення авіації, водночас російські військові бази в Сирії і надалі функціонуватимуть повноцінно, як і зенітні ракетні системи

С-400. І тому у будь-який момент, Путін матиме можливість легко відновити військову кампанію в країні.

Насправді операція Росії в Сирії була більше для внутрішнього вжитку. Це була перша військова операція за межами Росії і пострадянського простору, до якої вдався Кремль. Війна далеко за кордоном Росії підживлювала самолюбство росіян, а головне, сприяла підтриманню політичного іміджу Путіна, який начебто піднімає Росію з колін і робить її світовим гравцем і великою державою.

Повна версія [тексту](#)

*Експерт програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова Максим БУГРІЙ*

СТРУКТУРНІ ВАДИ ЕКОНОМІКИ НЕ ДОЗВОЛЯЮТЬ УКРАЇНІ СКОРИСТАТИСЯ ДОСТУПОМ ДО РИНКУ ЄС

Полегшений режим доступу до своїх ринків ЄС надав Україні в односторонньому порядку в кінці травня 2014 року. З цього часу скасували практично всі європейські мита на українську продукцію. Лише в аграрній сфері діють тарифні квоти. Тобто можемо до певної кількості продавати без мита, а коли квота вичерпана, то до нас застосовується повний обсяг мита. Стосовно деяких агротоварів ми швидко вичерпуємо квоти. Стосовно зернових у нас уже більше ніж половина вичерпаної річної квоти. Це провідна наша стаття. Але стосовно більшості товарів, за результатами 2015 року, квота залишилася невикористаною. Зі свого боку ми досі не відкрили повністю доступ європейським компаніям. Українське зняття митних обмежень здійснюється за графіком, розтягнутим на роки.

Єврокомісія прогнозувала, що скасування мит дозволить Україні збільшувати експорт на 500 млн.

євро щорічно. У першій половині 2014 року було зростання. Але вже до кінця року воно зійшло на нівець. Це сталося, бо в Україні вузький сегмент присутності на ринку ЄС. Україна продає в ЄС або сировину або напівфабрикати, як-от метали. Це продукція з малим обсягом доданої вартості. Україна продає мало продуктів, в яких для виробництва потрібна висока кваліфікація. Саме тому ми так мало присутні на ринку ЄС.

Повна версія [тексту](#)

Науковий консультант Центру Разумкова
з економічних питань
Володимир СІДЕНКО

НАВЕСНІ КУРС ГРИВНІ КОЛИВАТИМЕТЬСЯ У МЕЖАХ 50 КОПІЙОК

В Україні багато чинників, які формують високі ризики, як у політичній сфері, так і в економічній, що, звичайно, знаходить віддзеркалення у такому дуже чутливому індикаторі, яким є валюта.

До середини квітня ситуація на валютних ринках буде приблизно такою, як зараз: періоди деякого зміцнення чергуватимуться з періодами певного послаблення гривні. Курсові стрибки на 30-40 копійок стануть звичними.

На мій погляд, в короткостроковій перспективі немає чинників, які би вказували на істотне зміцнення

гривні (політична й економічна нестійкість). І так само немає чинників, які би вказували на шоківу девальвацію, шоківе послаблення гривні, і вказані коливання — це те, що називається “наша нова реальність”.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм
Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІКИ США ДОЗВОЛИТЬ УНИКНУТИ НОВОЇ СВІТОВОЇ КРИЗИ

Попри загострення ризиків для світової економіки, їй не загрожує повторення сценарію 2007-2008 років, оскільки зараз значно менше дисбалансів, ніж було тоді.

Ідеться насамперед про дисбаланси, пов'язані з платіжним балансом, адже зараз значно меншим є зовнішній торговельний дефіцит США, позитивною є динаміка у Британії. Зниження темпів економічного розвитку в Китаї певним чином прогнозоване, тому що китайська економіка зараз удвічі більша, ніж вона була років десять тому. А велика

економіка не може зростати дуже швидкими темпами.

Американська економіка є найпотужнішою економікою у світі, і вона демонструє дуже хороші показники у сфері зайнятості, у цінній політиці, у сфері припливу капіталів та індексу економічного розвитку. Все це може служити певною підставою для того, щоб чергової глобальної кризи не відбулося.

Повна версія [тексту](#)

Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН

Енергетика

ПІДСУМКИ РОБОТИ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ: 2015 РІК

Значна частина вітчизняного енергетичного сектору України впродовж довгих років була залежною від закупівель природного газу, нафтопродуктів, палива для електростанцій (як ТЕС, так і АЕС) у Росії. Залежність від імпорту перетворила газ, нафту, ядерне паливо, а згодом і вугілля на важелі тиску на Україну з боку сусідньої держави. Втрата об'єктів паливно-енергетичного комплексу та перспективних територій для розробки вуглеводневих ресурсів

внаслідок анексії Криму і військових дій на Сході країни, а також руйнування нафтогазової інфраструктури в Донецькій і Луганській областях – додаткові фактори, що значною мірою послабили рівень енергетичної безпеки країни.

2015 рік був непростим для української енергетики та пов'язаних з нею секторів економіки. Зокрема йдеться про: дефіцит антрацитового

вугілля для ТЕС та проблеми з його поставками; провал програми з приватизації енергетичних об'єктів; невиважену податкову політику в секторі газовидобутку (що призвела хоча й до незначного, але зниження видобутку природного газу); суттєве підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги; істотну частку контрафактного та неякісного моторного палива, що не підпадає під контроль.

Але, попри ряд проблем, 2015р. став знаковим для України, і країна змогла досягти певних успіхів в енергетичній галузі. Тут варто наголосити на:

Директор енергетичних програм
Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

диверсифікації поставок природного газу, що призвела до безпрецедентного скорочення імпорту природного газу з Росії; зменшенні загального споживання природного газу, збільшенні транзитного трафіку цього ресурсу територією України; диверсифікації ядерного палива, що започаткувало зменшення залежності від сусідньої держави; прийняті та імплементації прогресивного законодавства в різних секторах енергетики, що відповідає європейським стандартам; продовженні програми з енергоефективності та енергозбереження тощо.

[Читати весь текст дослідження](#)

Експерт економічних програм
Центру Разумкова
Катерина МАРКЕВИЧ

ЧАСТКА АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ У ВИРОБНИЦТВІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ ЗРОСЛА ДО 57%.

Останнім часом зростає частка атомних електростанцій у виробництві електроенергії. На сьогодні вона складає 57%. В цілому це непогано. Проте варто розуміти, що 12 із 15 побудованих в Україні енергоблоків атомних станцій почали роботу ще в радянський час. Їхні проектні терміни, розраховані

на 30 років експлуатації, або вже закінчилися, або близькі до завершення, а для трьох енергоблоків терміни продовжили на 10 років.

Повна версія [тексту](#)

Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

“НАФТОГАЗ” МАЄ СТАТИ ХОЛДИНГОМ, ЯКИЙ БЕЗПОСЕРЕДНЬО НЕ ЗАЙМАТИМЕТЬСЯ ТОРГІВЛЕЮ

“Нафтогаз” і Міністерство енергетики та вугільної промисловості представили своє бачення реформи національного монополіста у сферах видобутку, транзиту і трейдингу.

Загалом обидві моделі відповідають Третьому енергопакету. Однак, протистояння між “Нафтогазом” і Міністерством відображає не так пошук кращого механізму управління активами, як радше політичну боротьбу різних груп впливу.

Існує компромісний шлях між нинішніми пропозиціями міністерства і монополіста. Можна перетворити “Нафтогаз” на холдинг, в якому системні оператори відокремлені від материнської компанії

в операційному управлінні. Корпоративні права при цьому зберігаються за “Нафтогазом”.

“Нафтогаз” має бути холдингом. Це може бути штат 15-20 чоловік, які би проводили збори акціонерів, наглядали за виконанням прийнятих рішень і не займалися безпосередньо комерцією.

Але політичний вплив у цій ситуації дуже небезпечний. Поки існує вплив тіньових структур, жодна з моделей не принесе необхідних змін.

Повна версія [тексту](#)

Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО

Зовнішня політика

ЗБЛИЖЕННЯ КИЄВА Й АНКАРИ ВИГЛЯДАЄ ЦІЛКОМ ЛОГІЧНО

Нинішнє зближення Києва й Анкари виглядає цілком логічно на тлі кардинальної зміни ситуації в Чорноморському регіоні після окупації Росією Криму, а також ескалації конфлікту між РФ і Туреччиною.

Для України, по-перше, вкрай важливо зберегти і розширити фронт міжнародної солідарності і підтримки у протистоянні з російською загрозою. І Туреччина в цьому може стати серйозною підмогою.

По-друге, Київ безумовно зацікавлений у довгостроковому союзницькому партнерстві з впливовим

регіональним лідером Туреччиною в політичній, торговельно-економічній, енергетичній, гуманітарній сферах.

Варто відзначити, що саме Туреччина нині, перебуваючи на передньому краю масштабної міграційної кризи і ведучи складні переговори з Брюсселем, набуває особливого значення і ваги для Європи, яка тепер буде частіше прислухатися до Анкари. І це Україні потрібно мати на увазі. Проте зараз ще складно сказати наскільки

стратегічним чи ситуаційним буде українсько-турецьке партнерство.

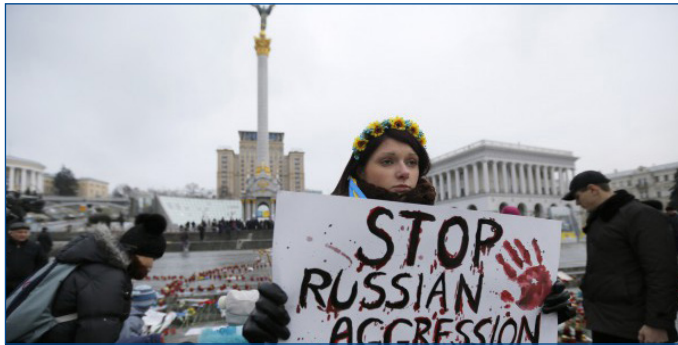
Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ*

НЕМИНУЧІСТЬ ВІДЧУЖЕННЯ У ВІДНОСИНАХ УКРАЇНИ І РОСІЇ

Під час російської агресії у відносинах Києва і Москви сформувалася безпрецедентна політико-ідеологічна реальність. Вона знайшла вираження у масиві нормативно-правових актів (звернення і постанови Верховної Ради з приводу агресії РФ, відповідні укази Президента, рішення РНБО і Кабміну, нові Стратегія національної безпеки і Воєнна доктрина). У максимально загальному вигляді нинішня “ідеологічна матриця” української політики на російському напрямі виглядає таким чином: Росія є агресором і воєнним противником, мета Кремля — руйнування української державності, агресія матиме тривалий характер, нормалізація відносин можлива за умов повернення окупованих територій,

компенсації збитків від агресії, невтручання у внутрішні справи України.

Очевидно, у найближчій перспективі політика Кремля стосовно України не зміниться на краще і кардинальних внутрішньополітичних змін у РФ не відбудеться (найбільш реальний варіант – наступна президентська каденція Путіна). Отже, виникає питання: яким чином і за якою моделлю тривалий час співіснувати з путінською Росією? Як і на яких засадах формувати відносини у політико-дипломатичній, безпековій, економічній, енергетичній, інформаційній, гуманітарній сферах? Тобто якою має бути середньострокова стратегія України на російському напрямі?

Причому, як ми всі усвідомлюємо, йдеться про формування концептуально нової моделі відносин не з якоюсь віддаленою і малозначущою країною, а з сусідньою державою, з якою Україна має 2 тис. км спільного кордону і численні міжлюдські, соціокультурні, історичні зв'язки (лише у 2015 р. зафіксовано понад 7,5 млн. перетинів українсько-російського кордону).

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки
Центру Разумкова Михайло ПАШКОВ*

ЄС НЕ ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО ПАРТНЕРСТВА З РОСІЄЮ У ДУСІ BUSINESS AS USUAL

14 березня керівники зовнішньополітичних відомств країн-членів ЄС на спеціальному засіданні обговорювали перспективи подальших стосунків з Москвою. Результатом цього мозкового штурму стало прийняття пакету деяких базових принципів політики Брюсселя на російському напрямі.

Зустріч міністрів показала, що:

а) повернення до партнерства з Росією у дусі business as usual не вийде, але всілякі компроміси цілком можливі;

б) у ЄС немає єдності стосовно норм і правил вибудовування стосунків з РФ, так само як і стосовно санкцій (найменш прихильними до санкцій проти РФ є Угорщина, Італія, Греція, Кіпр);

в) час “ч” для пролонгації санкцій настане ближче до літа, бо 10 березня ЄС продовжив індивідуальні санкції (146 фізичних осіб і 37 російських компаній) до 15 вересня. Найбільш хворобливі секторальні

санкції діятимуть до 31 липня. Проте якщо продовження “кримських” санкцій не викликає питань, то торг стосовно двох інших пакетів санкцій цілком можливий. І до цього Брюссель можуть спонукати деякі “миротворчі” кроки РФ, на кшталт раптового рішення про виведення військового контингенту з Сирії.

У ЄС немає чіткої, погодженої і підтриманої усіма країнами-членами середньострокової стратегії стосовно Росії. Не прослідковується розуміння природи і цілей нинішнього путінського режиму. Брюссель не хоче і жахається довгострокової і повномасштабної конфронтації з Кремлем. Звідси і короткостроковість санкцій, прив'язаних до Мінських угод, і можливість “обміну послугами” з РФ.

Повна версія [тексту](#)

*Співдиректор програм зовнішньої політики
та міжнародної безпеки Центру Разумкова
Михайло ПАШКОВ*

Дослідження проведене соціологічною службою Центру Разумкова з 19 по 24 лютого 2016 року. Було опитано 2021 респондента віком від 18 років у всіх регіонах України, за винятком Криму та окупованих територій Донецької та Луганської областей за вибіркою, що репрезентує доросле населення України.

Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3% з імовірністю 0,95.

Більш докладно з результатами соціологічних досліджень, проведених Центром Разумкова, можна ознайомитися на нашому сайті <http://www.razumkov.org.ua>.

Скажіть, а якби вибори до Верховної Ради України відбулися у найближчу неділю, яким був би Ваш вибір, якби у виборах брали участь такі партії?

	% усіх опитаних	% тих, хто збирається взяти участь у виборах
Партія "Опозиційний блок"	8,4	11,3
Партія "Об'єднання "Самопоміч"	7,9	11,2
Партія "Блок Петра Порошенка "Солідарність"	7,8	11,1
Партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	6,7	9,1
Радикальна Партія Олега Ляшка	4,8	6,6
Блок Міхеїла Саакашвілі "За очищення країни"	4,3	5,8
Партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	2,9	3,7
Партія "Українське об'єднання патріотів – УКРОП"	2,2	2,7
Партія учасників АТО	2,0	2,3
Партія "Громадянська позиція"	1,9	2,9
Партія "Наш Край"	1,5	2,0
Партія "Народний Фронт"	1,4	2,0
Партія "Правий Сектор"	1,3	1,6
Партія "Відродження"	1,2	1,6
Партія "Ліва Опозиція" (Комуністична партія України та Прогресивна Соціалістична Партія України)	1,1	1,4
Партія "Громадський Рух "Народний Контроль"	1,0	1,5
Національний рух Дмитра Яроша	0,7	1,1
Партія Сергія Тігіпка "Сильна Україна"	0,6	0,8
Партія "Республіканська платформа"	0,2	0,1
Інша партія	4,5	5,2
Не брав би участі у виборах	17,9	–
Важко сказати /відмова відповідати	19,6	16,3

Якби наступної неділі відбувалися вибори Президента України, то за кого би Ви проголосували?

	% усіх опитаних	% тих, хто збирається взяти участь у виборах
Петро Порошенко	10,7	14,7
Юлія Тимошенко	7,4	9,5
Андрій Садовий	6,5	8,9
Юрій Бойко	4,8	6,5
Анатолій Гриценко	4,5	6,3
Олег Ляшко	3,9	5,2
Дмитро Ярош	2,1	2,6
Сергій Тігіпка	1,8	2,3
Олег Тягнибок	1,3	1,8
Петро Симоненко	1,0	1,5
Віталій Кличко	0,9	1,2
Арсеній Яценюк	0,2	0,3
Інший політик	12,9	14,8
Не брав би участь у виборах	16,9	–
Важко відповісти	25,2	24,4

ДРУГА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ “УРЯДУВАННЯ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ: РОЛЬ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУЦІЙ І НАЙ- КРАЩІ МІЖНАРОДНІ ПРАКТИКИ”

Обговоренню широкого кола проблем у сфері безпеки України була присвячена **II міжнародна конференція “Урядування в секторі безпеки: роль демократичних інституцій і найкращі міжнародні практики”**, організованої 16-17 березня 2016р. у Києві Центром Разумкова та Женевським Центром демократичного контролю над збройними силами (DCAF) за фінансування Королівства Нідерландів.

Протягом двох днів роботи у форматі пленарних засідань і робочих груп були проаналізовані ключові виклики урядування в секторі безпеки України, успіхи та проблемні аспекти його реформування. Особливу увагу було приділено питанням налагодження координації та співробітництва між державними, недержавними, вітчизняними і міжнародними учасниками процесів реформування в Україні. Обговорювалися питання демократичного (особливо парламентського) контролю, дотримання прав людини, гендерної рівності у процесі діяльності та реформування сектору безпеки, можливостей та обмеження запровадження найкращих міжнародних практик.

Участь у роботі конференції взяли представники органів влади, організації громадянського суспільства, волонтерських рухів, незалежні вітчизняні та міжнародні експерти, співробітники міжнародних організацій, студенти та журналісти.

УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ

Центр Разумкова взяв участь у заходах Українського тижня в Європейському парламенті, що відбувся у Брюсселі з 29 лютого по 2 березня 2016 року.

Заступник генерального директора — директор політико-правових програм Центру Разумкова Юрій Якименко у складі делегації українських аналітичних центрів та НУО взяв участь у заходах в рамках Українського тижня в Європарламенті.

Зокрема, 29 лютого в Брюсселі відбулася “Українська лабораторія — Ярмарок проектних ідей для реформ в Україні”, організована Офісом зв’язку українських аналітичних центрів у Брюсселі.

Представники громадянського суспільства України взяли участь також у відкритті Українського Тижня в Європейському Парламенті.

У рамках програми Центр Разумкова презентував європейським експертам і політикам своє бачення розвитку ситуації в Україні, проектні напрацювання та перспективні плани.

УЧАСТЬ У IV КИЇВСЬКОМУ БЕЗПЕКОВОМУ ФОРУМІ ДЛЯ МОЛОДІ

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій Мельник взяв участь у якості експерта і члена журі у IV Київському безпеківому форумі для молоді “Україна-світ: будемо стратегії взаємовідносин”, організованому Фондом Арсенія Яценюка “Відкрий Україну” разом із Центром інформації та документації НАТО в Україні та Фондом Фрідріха Еберта.

Від імені Центру Разумкова, пан Мельник нагородив групу переможців примірниками “Щорічника СІПРІ 2014”, а також передав чотирьом кращим, за рішенням журі, учасникам тренінгу запрошення до участі в міжнародній конференції “Урядування в секторі безпеки і оборони: роль демократичних інституцій і найкращі міжнародні практики”, яка проводиться Центром Разумкова 16-17 березня в Києві.

УЧАСТЬ У СЕМІНАРІ СВІТОВОГО БАНКУ В КИЄВІ

Науковий консультант з економічних питань Центру Разумкова Володимир Сіденко 25 лютого 2016р. взяв участь у семінарі Світового банку “Конфлікт в Україні та подальші плани: вплив на перспективи розвитку та життєдіяльність” (Conflict in Ukraine and the Road Ahead: Impact on Livelihoods and Development Prospects) (офіс Світового банку в Києві) та виступив на ньому в рамках секції “Робота з локалізованими соціально-економічними наслідками конфлікту” (Managing localized socio-economic impacts of the conflict).

Серед учасників семінару були присутні і взяли участь в дискусії: від міжнародних організацій — Директор Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Чімяо Фан (Qimiao Fan), Координатор системи ООН в Україні Ніл Волкер (Neal Walker), директор представництва ПРООН в Україні Янтomas Хімстра (Jantomas Hiemstra), старший радник з питань України та Росії Міжнародної кризової групи Пол Квін Джадж (Paul Quinn Judge), старший координатор програм по країні Міжнародної фінансової корпорації Олена Волошина; від України — Голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини Григорій Немиря, Міністр фінансів України Наталія Яресько, Голова Державного агентства України з питань відновлення Донбасу Вадим Черниш, Голова Донецької обласної державної адміністрації Павло Жебрівський, Голова Луганської обласної державної адміністрації Георгій Тука, директор з наукової роботи Інституту економічних досліджень та політичних консультацій Вероніка Мовчан.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА

Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua